

دانشکده علوم پایه، گروه فیزیک

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد فیزیک

عنوان:

نگاهداری میله های سوخت مصرف شده راکتور تحقیقاتی تهران در محیط خشک

استاد راهنما:

دکتر مرتضی قریب

استاد مشاور:

مهندس محمد علی آخوندی

نگارنده:

رقیه توماری

۱۳۸۸ / ۳ / ۳۱

اطلاعات درک علمی پژوهش
توسط درک

تابستان ۱۳۸۷

۱۱۳۴۵۳

تاریخ: ۸۷/۸/۱۵

شماره: ۱۱۷۶۱۸

پیوست:

« صورت جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد »

با تأییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر «عجل الله تعالی فرجه الشریف»

جلسه دفاعیه پایان نامه کارشناسی ارشد خانم: رقیه توماری رشته: فیزیک
تحت عنوان: نگاهداری میله های سوخت مصرف شده رآکتور تحقیقاتی تهران در محیط خشک
با حضور هیأت داوران در محل دانشگاه قم در تاریخ: ۸۷ / ۷ / ۱۱ تشکیل گردید.
در این جلسه، پایان نامه با موفقیت مورد دفاع قرار گرفت و نامبرده نمره با عدد ۱۹٫۲۵ با
حروف نوزده و بیست و پنج صدم
با درجه: عالی بسیار خوب خوب قابل قبول دریافت نمود.

نام و نام خانوادگی	تسمت	مرتبه علمی	امضاء
آقای مرتضی قریب	استاد راهنما	استادیار	
آقای محمدعلی آخوندی	استاد مشاور	مربی	
آقای رضا پوراایمانی	استاد ناظر	دانشیار	
آقای مهدی نصری نصرآبادی	استاد ناظر	استادیار	
آقای علیرضا باقری ثالث	نماینده کمیته تحصیلات تکمیلی	استادیار	

مدیر امور آموزش و تحصیلات تکمیلی
نام و امضاء:

معاون آموزشی و پژوهشی دانشکده
نام و امضاء:

تشکر و قدر دانی :

بدینوسیله از زحمات استاد گرانقدر آقای دکتر مرتضی قریب که در طول این پروژه صمیمانه مرا یاری نمودند و با راهنماییهای ارزشمندشان امکان انجام این تحقیق را میسر ساختند و نیز جناب آقای مهندس محمد علی آخوندی که با مشاوره و پشتیبانیهای خود تسریع این مطالعه را میسر ساختند صمیمانه تشکر و قدر دانی می نمایم.

همچنین از تمامی دوستانی که در انجام این تحقیق مرا یاری نمودند ، بویژه آقایان، مهندس طروسیان ، مهندس منتظری، مهندس جلیلی و جناب آقای رشدی و آقای مهندس مولایی نهایت تشکر را دارم.

مراحل ساخت و آزمایشات عملی پروژه با مساعدت و تلاش کارگاه ساخت و تولید دفتر امور اجرای فنی سازمان انرژی اتمی ایران و گروه کارگردانی راکتور تهران صورت گرفت که نهایت سپاسگزاری را از آنان دارم.

تقدیم به :

مادر بزرگوار و همسر مهربانم که یاری آنان پشتوانه اصلی گذراندن این دوره تحصیلی بود.

چکیده:

نیاز روز افزون در بکارگیری انرژی حاصل از واکنشهای هسته ای ما را بر آن داشته است تا تکنولوژیهای لازم و کافی جهت بکارگیری پرتوها و مواد پرتوزا را افزایش داده و در پی آن فرایندهای لازم جهت پسمانداری مواد آلوده و سوختههای مصرف شده به عمل آید. در تحقیق حاضر تکنولوژی نگهداری سوختههای مصرف شده به روش های مختلف و با تاکید به روش کاملاً خشک مورد بررسی قرار گرفته و با توجه به آئین نامه ها و مقررات موجود محاسبات لازم و در پی آن طراحی جهت ساخت محفظه های سوختههای مصرف شده راکتور تحقیقاتی تهران به روش خشک انجام شده است. محاسبات مربوطه بر اساس روابط حاکم بر پرتوزایی و تشعشع سوخت پسماند، انجام شده است و روابط ترمودینامیکی جهت اندازه گیری دما در لایه های مختلف محفظه نگهداری بکار گرفته شده است. مجموعه این محاسبات بصورت چند بر نامه کامپیوتری از جمله AutoCAD, Mathematica, Qbasic صورت گرفته است. لازم به ذکر است که جهت سنجش میزان محاسبات مذکور آزمایشهای عملی نیز انجام شده و در طی مراحل مربوطه، ظرف گرماسنجی نیز طراحی و ساخته شد که با کمک آن برای اولین بار در کشور به طور تجربی و در شرایط کاملاً استاندارد توان حرارتی سوختههای مصرف شده با غنای بالا اندازه گیری شد و با توجه به محاسبات تئوری جهت طراحی محفظه نگهداری مورد استفاده قرار گرفت.

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۱	فصل اول: مقدمه
۲	۱-۱ راکتور تحقیقاتی تهران
۳	۲-۱ استخر راکتور تحقیقاتی تهران
۵	۱-۲-۱ سوخت
۷	۳-۱ شکافت هسته ای
۱۲	فصل دوم: بررسی روشهای نگهداری سوخت مصرف شده
۱۲	۱-۲ بررسی روشهای نگهداری دائم سوخت مصرف شده
۱۲	۱-۱-۲ انواع مخازن پرتو دیده
۱۴	۲-۲ هدف از انبار سوخته‌های مصرف شده در مخازن استخری
۱۶	۱-۲-۲ قوانین و معیارهای طراحی مخازن
۱۹	۲-۲-۲ حفظ رادیولوژیکی و پایش محیط
۲۰	۳-۲ جلوگیری از حادثه بحرانی شدن
۲۱	۱-۳-۲ مخازن نگهداری به روش خشک
۲۲	۲-۳-۲ اهداف به کارگیری مخازن نگهداری خشک
۲۳	۴-۲ روش های مختلف نگهداری سوخت مصرفی به روش خشک
۳۰	۱-۴-۲ نگهداری به روش خشک برای سوخته‌های با غلافی از آلیاژ زیرکونیوم
۳۲	۵-۲ رفتار سوخته‌های مصرف شده در حین نگهداری
۳۳	۶-۲ روشهای تست میله های سوخت پرتو دیده

۳۵	۷-۲ تجربیات جاری در مخازن سوخت راکتورها
۴۰	۸-۲ بررسی تکنیکهای نگهداری دائم و موقت در کشورهای صاحب تکنولوژی هسته ای
۴۷	فصل سوم: اصول حفاظ سازی در مقابل پرتوهای گاما
۴۷	۱-۳ واکنش پرتوها با مواد
۵۳	۲-۳ شناخت چشمه های گاما
۵۵	۳-۳ پاره های شکافت
۶۰	۴-۳ محاسبات لازم جهت ساخت حفاظ
۶۰	۱-۴-۳ محاسبات تابش گیری و دز
۶۲	۲-۴-۳ محاسبه ضریب تضعیف در واکنش متقابل γ با دیواره حفاظ
۶۷	۵-۳ مهار اشعه گاما
۶۹	۱-۵-۳ محاسبه ضریب افزایش
۷۱	۶-۳ محاسبه Φ_u و Φ_b برای انواع چشمه ها از نظر هندسه چشمه
۷۱	۱-۶-۳ چشمه نقطه ای
۷۳	۲-۶-۳ چشمه خطی
۷۴	۳-۶-۳ حفاظ در امتداد طول چشمه خطی
۷۷	۴-۶-۳ محاسبه آهنگ دز روی سطح از وسط میله
۷۸	۵-۶-۳ محاسبه دز در فاصله ۵۰ سانتیمتری
۸۰	۷-۳ اصول انتقال حرارت در حفاظ سازی
۸۰	۱-۷-۳ انتقال حرارت به طریق هدایت
۸۳	۲-۷-۳ دیواره تخت

۸۵	۳-۷-۳ سیستم شعاعی - استوانه ای
۹۰	۸-۳ دیواره تخت با چشمه حرارتی
۹۱	۹-۳ هدایت گرما در استوانه
۹۴	۱-۹-۳ استوانه های چند لایه
۹۵	۲-۹-۳ تولید گرما در یک جامد
۹۷	۱۰-۳ محاسبه توان حرارتی ناشی از سوخت مصرف شده به طریق تئوری

فصل چهارم: نتایج و بحث

۹۸	
۹۸	۱-۴ اندازه گیری اکتیویته و دز سوخت مصرف شده
۱۰۲	۲-۴ اندازه گیری توان حرارتی
۱۰۲	۱-۲-۴ روش تئوری
۱۰۳	۲-۲-۴ روش تجربی
۱۰۸	۳-۴ نتایج حاصل از گرماسنجی سوخت
۱۰۸	۱-۳-۴ تست گرماسنج با المنت حرارتی
۱۰۹	۲-۳-۴ تست گرماسنج با آب ۴۹ و ۵۲ درجه سانتیگراد
۱۱۱	۳-۳-۴ تست گرماسنج با سوخت A۱۱۱
۱۱۲	۴-۴ اندازه گیری نهایی توان حرارتی سوخت K۲۲ با گرماسنج
۱۱۳	۵-۴ تعیین ضخامت محفظه نگهداری سوخت مصرف شده
۱۲۰	نتیجه گیری
۱۲۳	منابع و مراجع

فصل اول:

مقدمه

در یک نگرش کلی می توان گفت که هدف در این تحقیق طراحی محفظه ای است که بتوان در مرحله ساخت به کمک طراحی انجام شده محفظه مورد نظر را ساخته و سوخته های مصرف شده راکتور تحقیقاتی تهران را به مدت طولانی در یک شرایط مساعدو به مدت طولانی نگهداری کرد و خطرات بیولوژیکی آنها را تا حد قابل قبول و مطابق با استانداردهای موجود کاهش داد. علاوه بر آن وسیله مذکور بایستی توانایی لازم جهت حفظ تمامیت خود و بسته های سوخت در مقابل حرارت تولید شده توسط سوخت ذخیره شده را داشته باشد و حرارت تولید شده را به راحتی به فضای بیرون منتقل نماید بعلاوه طراحی باید به گونه ای باشد که مقاومت مکانیکی کافی در برابر بروز حوادث ناخواسته را نیز داشته باشد از سوی دیگر وسیله مورد نظر حاوی مواد پرتوزا می باشد و باید پیوسته در حالت زیر بحرانی قرار گیرد.

با توجه به مطالب فوق چندین سوال اساسی پیش روست که ناشی از ماهیت سوخت می باشد. از این رو لازم است که شناختی اجمالی از راکتور تهران و سوخته های مورد استفاده در آن انجام شود. سوخته های مصرف شده راکتورهای هسته ای بعد از تخلیه از راکتور حاوی مقدار متنابهی پاره های شکافت بوده که بر اثر واپاشی پرتوهای یون ساز اشعه گاما و مقدار زیادی حرارت پسماند آزاد می نمایند. سوخته های تخلیه شده از راکتور قبیل از انتقال به تاسیسات باز فرآوری یا محل های نگهداری -دائم یا موقت- معمولاً به مدت ۶ ماه تا یک سال در مخازن استخری خنک می گردند.

در مرحله خنک سازی حرارت ناشی از واپاشی رادیو نوکلئید ها و پاره های شکافت با نیمه عمر کوتاه و یا نسبتاً کوتاه متلاشی می شود. نگهداری سوخت به مدت ۶ ماه تا ۱ سال در مخزن

سبب می گردد که پر توزایی بتا و گامای سوخت کاهش یابد از این رو حمل و نقل و نگهداری موقت و دائم سوخت های مصرف شده آسانتر شده و خطر پرتوگیری پرسنل نیز کاهش می یابد.

۱-۱) راکتور تحقیقاتی تهران

راکتور تحقیقاتی تهران^۱ با توجه به کاربرد محفظه نگهداری سوختهای مصرف شده مورد بررسی قرار می گیرد. این راکتور با توان ۵ MW از نوع راکتورهای دارای استخر می باشد^۲ که در نوامبر ۱۹۶۷ (آذر ۱۳۴۶) به بهره برداری رسید. راکتور تحقیقاتی تهران در انتهای امیرآباد شمالی واقع بوده و تحت نظر سازمان انرژی اتمی ایران^۳ به فعالیت مشغول است قلب این راکتور پس از ۲۶ سال از سوختهای با غنای بالا^۴ به سوختهای با غنای پایین تر^۵ در سال ۱۳۷۲ تعویض گردید سپس سوختهای با غنای بالا پس از خروج از قلب جهت خنک سازی و آماده شدن برای نگهداری دائم در استخر خنک سازی قرار داده شدند.

در شکل ۱-۱ شمائی از راکتور تهران نشان داده شده است.

^۱ Tehran Research Reactor

^۲ Pool Reactor

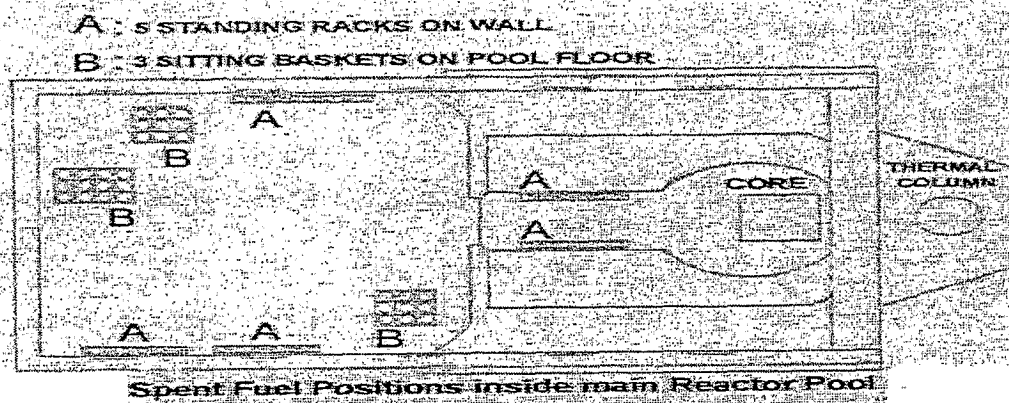
^۳ AEOI

^۴ High Enrichment Uranium (HEU)

^۵ Low Enrichment Uranium (LEU)

که از جنس استیلن استیل است قرار دارد. ۴ مورد از آنها با ۶ و یکی از آنها با ۸ سیلندر در یک ردیف برای پذیرش سوخت ها قرار دارد. قطر داخلی هر سیلندر استوانه ای در حدود ۱۲ سانتی متر بوده و ارتفاع آن حدود ۶۱ سانتی متر است. شکل ۱-۲ محل قرار گرفتن رکها را نشان می دهد. در زمان تبدیل قلب فضای خالی بیشتری در دسترس بوده و در همان زمان ۳ عدد بسکت^۱ طراحی شد این بسکتها در یک بخشی از فضای باز استخر جای داده شده اند و در کف استخر قرار دارند [۱]

شکل ۱-۲: شکل رکهای A و B را نشان می دهد که محل قرارگیری سوختهای مصرف شده جهت خنک سازی می باشند

راکتور تحقیقاتی تهران با قدرت ۵ MW^۵ کار خود را با سوختهایی از اورانیوم غنی شده با عیار حدود ۹۳% (برای U^{235})، به شکل صفحه ای از نوع MTR آغاز کرد. سوختها دارای غلافی از جنس آلومینیوم بوده و صفحات اورانیوم بین دو صفحه آلومینیومی ساندویچ شده است که مجموعه هایی از این صفحات را مجموعه سوخت می گویند. بر حسب مورد هر مجموعه سوخت ۸ تا ۱۶ عدد صفحه سوخت را دارا هستند. هر صفحه سوخت دارای حدود کمی بیش از ۱۲ گرم U^{235} می باشد. سوختهای مورد بررسی در این مطالعه جهت استفاده بهینه از آنها و با توجه به شرایط بحرانی راکتور به سه دسته تقسیم شده اند که مختصراً توضیح داده می شود.

^۱ BASKET

۱-۲-۱) سوخت استاندارد

سوخت استاندارد شامل ۱۶ صفحه بوده و حاوی ۱۹۲ گرم اورانیوم ۲۳۵ می باشد قابل ذکر است که دو صفحه کناری در هر بسته سوخت از جنس آلومینیوم خالص یا غیرفعال بوده و می توان گفت که تعداد کل صفحات در این نوع بسته سوخت ۱۸ عدد می باشد.

۱-۲-۲) سوخت نیمه جزئی

تنها نیمی از صفحات مجتمع این نوع سوختها یعنی ۸ صفحه از آنها از نوع فعال بوده و باقی صفحات از آلومینیوم خالص می باشد. اورانیوم ۲۳۵ موجود در این صفحات حدود ۹۸ گرم می باشد.

۱-۲-۳) سوخت کنترلی

این مجموعه سوخت دارای ۹۸ گرم اورانیوم ۲۳۵ می باشد و شامل ۸ مکان جهت قراردادن صفحات سوخت است (در هر طرف ۴ عدد) و فاصله بین آنها جهت قرار گرفتن میله های کنترل بصورت فضای خالی می باشد.

با توجه به تعریف فوق که شناختی کلی از سوختهای با غنای بالا میدهد لازم است که شناختی اجمالی از ویژگیهای مواد تشکیل دهنده این سوختها داده شود از این رو در جدول ۱-۱ برخی از موارد مورد نیاز آمده است [۱،۲].

Tehran Research Reactor –High Enrichment Uranium-Fuel Element

Enrichment = 93%   Mass of Uranium $235 = 195 \text{ gr}$

Number of plates : 16   actives - 2 dummy - U-AL

در جدول شماره ۱-۱ ویژگیهای سوخت HEU نشان داده شده است

Meat thickness	۰/۰۵۰۸ cm
Plate thickness	۰/۱۲۷CM
Clad thickness	۰/۰۳۸۱cm
Meat width	۶/۱۵۹۵ cm
Active height	۵۹/۶۹ cm
Frame thickness	۰/۴۷۶۴ cm
Dist between in .faces	۶/۶۴۴cm
Water gap width	۰/۳۱۵ cm
Inlet zone length	۴/۵۵cm
Thermal area per element	۱/۱۸۲۹ m ^۲
Flow pass area per FE	۲۵/۷۲۷cm ^۲

شکل هندسی و اندازه های مربوط به ابعاد سوخت HEU در شکل ۳ - ۱ داده شده است. ابعاد

مشخص شده در شکل بر حسب میلیمتر می باشند [۲].

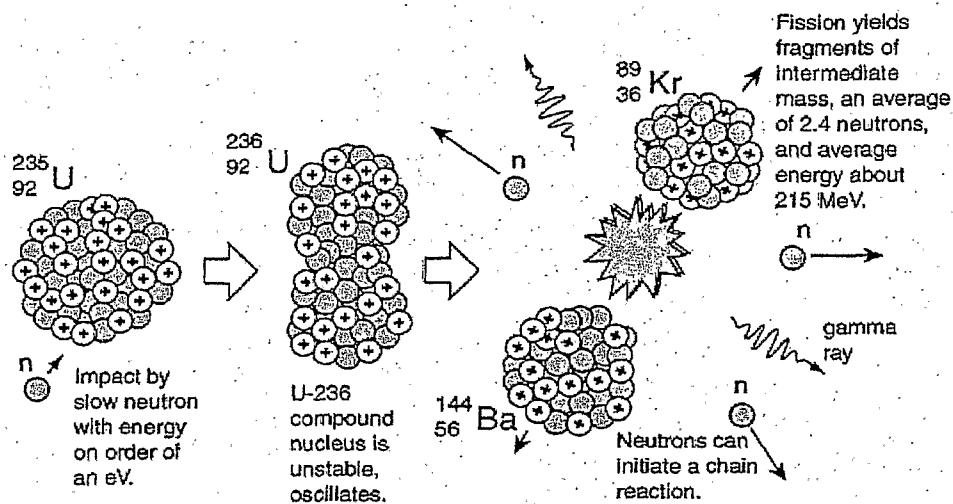
اتم آزادی شود از این جهت رآکتورها دستگاه‌هایی هستند که می‌توان در آنها عمل شکستن هسته‌های اتم را چنان انجام داد و تغییرات آن را چنان در اختیار گرفت که انرژی کمتر یا بیشتری قابل بهره‌برداری شود. شکستن هسته‌های اتم در رآکتورها با بمباران کردن هسته‌های قابل شکست به وسیله ذرات نوترون که از لحاظ بار الکتریکی خنثی می‌باشد انجام می‌گیرد آنچه به عنوان سوخت یا به عبارت دیگر به عنوان عناصر شیمایی با هسته‌های قابل شکست استفاده می‌شود فقط اورانیوم و پلوتونیوم و درحقیقت فقط ایزوتوپها ^{235}U ، ^{233}U ، ^{239}Pu می‌باشد از این ایزوتوپها فقط اورانیوم ^{235}U در طبیعت یافت می‌شود. اورانیوم طبیعی که از سنگ معدن اورانیوم بدست می‌آید فقط 0.719% اورانیوم ^{235}U دارد درحالی که تقریباً بقیه آن را (99.274%) ایزوتوپ ^{238}U غیر قابل شکست تشکیل می‌دهد.

اورانیوم ^{233}U و پلوتونیوم بطور مصنوعی تهیه می‌شود. در تهیه این عناصر از یک دگرگونی هسته‌ای که بوسیله بمباران کردن هسته‌های ^{232}Th و ^{238}U با نوترون ایجاد می‌شود، استفاده می‌گردد. امروزه تقریباً تمام رآکتورهای که در حال بهره‌برداری هستند با ^{235}U و تعداد کمی از آنها با ^{239}Pu کار می‌کنند. در رآکتورهای زاینده بمرور زمان ^{239}Pu و ^{243}Am بیشتری تهیه می‌شود. بطوری که در آینده ممکن است این عناصر، سوخت تعداد زیادی از رآکتورها را تشکیل دهند [۳].

شکل ۱-۴ اساس فیزیکی عمل شکستن^۱ (فیسین) هسته‌های اتم را مطابق نمونه نشان می‌دهد، چنانچه در شکل پیداست، هسته قابل شکست به وسیله نوترون بمباران شده و در نتیجه به دوپاره تقسیم می‌شود.

^۱ fission

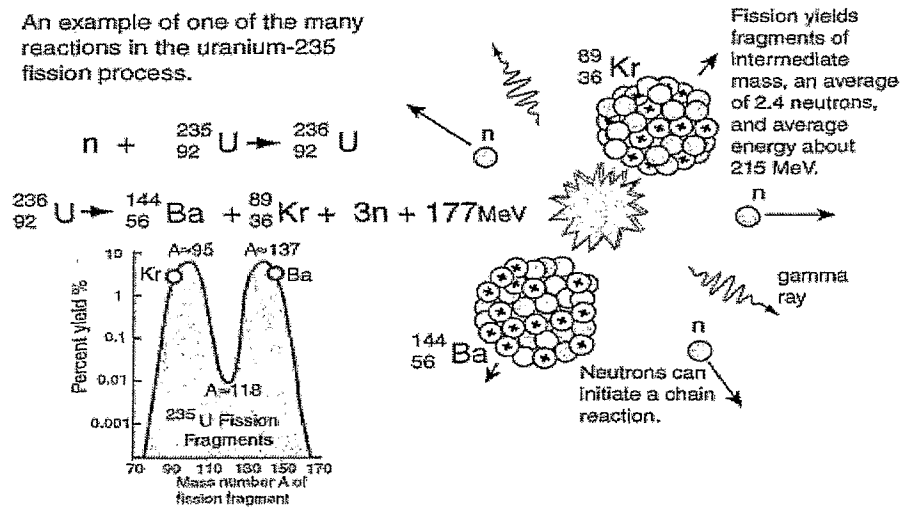

شکل ۱-۴ در این شکل اساس عمل شکافت نشان داده شده است

علاوه بر پاره های فیسسیون، ^{2} تا ^{3} نوترون و تعدادی نوترینو نیز آزاد میشود، ضمناً تابشهای γ (فوتون)، β (الکترون ها) و α (هسته های هلیوم) نیز تولید میگردد. پاره های شکافت که محصولات شکافت نیز نامیده می شوند دارای انرژی جنبشی خیلی زیاد بوده و بقیه ذرات و تابش های خارج شده نیز دارای انرژی نسبتاً زیاد میباشند به طور مثال شکل ۱-۵ ضمن شکسته شدن یک هسته ^{235}U انرژی های آزاد شده را نشان می دهد [۴]. قابل ذکر است که در هنگام برخورد یک نوترون با هسته اورانیوم احتمال رخداد واکنشهای بسیاری وجود دارد که واکنش نشان داده شده در شکل ۱-۵ یک نمونه از آنهاست این مثال جهت نشان دادن اصول فیزیکی واپاشی آورده شده است. انرژی ذرات تولید شده در واپاشی اورانیوم ^{235} نیز قابل اندازه گیری است که در جدول ۱-۲ یک نمونه از این اندازه گیریها آمده است.

An example of one of the many reactions in the uranium-235 fission process.

شکل ۱ - ۵ نمونه ای از یک واپاشی اورانیوم را نشان می دهد

جدول شماره ۱ - ۲ نمونه ای از توزیع انرژی در یک واپاشی اورانیوم ۲۳۵

Mev	برد	% کل انرژی	پروسس	محل رها شدن انرژی
	خیلی کوتاه	۸۰/۵	انرژی جنبشی پاره ها	سوخت ۹۰٪
	متوسط	۲/۵	انرژی جنبشی نوترونهای سریع	
	بلند	۲/۵	گامای آبی	
۱۹۳	متوسط	۰/۰۲	انرژی جنبشی نوترونهای تاخیری	کند کننده ۴٪
	کوتاه	۳	انرژی β محصولات شکافت	
	دست نیافتنی	۵	نوترینوهای وابسته به کاهش β	
	بلند	۳	انرژی گاما محصولات شکافت	
۷	بلند یا کوتاه	۲/۵	انرژی بستگی توسط تابش	فرار توسط نوترینو ۵٪
			گاما و β هسته بعدی آزاد می شود	سایر مواد راکتور ۱٪
۲۰۰ Mev که حدود ۱۹۰ Mev آن دست یافتنی است		total ~ ۱۰۰		حدود ۶٪ انرژی کل شکافت حتی پس از قطع واکنش زنجیری و خاموشی راکتور ادامه می یابد که بتدریج با گذشت زمان کم می شود و این یکی از ویژگیه گیهای NPPهاست

با توجه به جدول ۱-۲ به ازای هر شکافت در مجموع حدود 200 Mev انرژی آزاد می شود که حدود 190 Mev از آن دست یافتنی است و در ضمن اینکه برای محاسبه قدرت چشمه، انرژی در سوخت معمولاً حدود 180 Mev در نظر گرفته می شود. حدود 21 Mev انرژی که مربوط به پرتوهای β و ذرات α - که بندرت ساطع میشود- می باشد که مستقیماً ضمن عمل شکافت تولید نمی گردد بلکه در حین تجزیه محصولات شکافت که رادیو اکتیو هستند، بوجود می آید.

در ادامه این مطالعه در فصل دوم، روشهای نگهداری سوختهای مصرف شده البته با تاکید به روش خشک، توضیح داده شده است و در فصل سوم، پیرامون واکنش پرتوها با مواد پرداخته شده و محاسبات لازم جهت طراحی محفظه نگهداری آمده است و در فصل چهارم نتایج تئوری و عملی مطرح شده و پیرامون آنها بحث گردیده است و در نهایت طرح اصلی محفظه نگهداری به روش خشک ارائه شده است.

- مخزن هایی که در تأسیسات راکتور بر پا گشته [۶] این مخازن از نوع تر بوده^۱ و سوخت های تخلیه شده از راکتور قبل از انتقال به تأسیسات باز فرآوری می بایست حداقل برای شش الی دوازده ماه در این مخازن استخوری انبار گردند.

- مخزن هایی که در تأسیسات خارج از راکتور احداث گشته که به آنها مخازن دور از راکتور^۲ گویند این مخازن میتوانند از نوع تر و یا خشک^۳ باشند. زمان انبار کردن در این نوع مخازن ممکن است از چند ماه تا چند سال به طول انجامد که این زمان بستگی به مدیریت سوخت های پرتو دیده و سایر امکانات موجود از جمله تجهیزات باز فرآوری سوخت و غیره دارد. در انبار نمودن مرطوب سوخت های پرتو دیده راکتورهای آب سبک و آب سنگین^۴ با برن آپ^۵ پائین برای حدود بیست سال بر طبق نظر INFCE^۶ مشکل عمده ای وجود نداشته اما در مورد انبار نمودن طولانی مدت سوخت های پرتو دیده با برن آپ بالا نیاز به مطالعات و تجربیات بیشتری است. بر این اساس احداث مخازن از نوع تر جهت نگهداری سوخت های مصرف شده برای شش ماه تا یکسال در تأسیسات راکتور اجتناب ناپذیر می باشد [۵].

^۱ Wet storage

^۲ Away From Reactor

^۳ Dry storage

^۴ LWR و HWR

^۵ Burn-up

^۶ international nuclear-fuel cycle evaluation The